

Nederlandsch Boschbouw-Tijdschrift

OPRICHTER Dr. J. R. BEVERSLUIS

Orgaan van de Nederlandsche Boschbouwvereniging

17e Jaargang

No. 5

Mei 1944

Oorspronkelijke Bijdragen

THANS GELDENDE WETGEVING EN ANDERE
ALGEMEENE OVERHEIDSMATREGELEN IN NEDERLAND
MET BETREKKING TOT HET BOSCH EN HET HOUT¹⁾

door

dr J. R. Beversluis.

(Slot)

7. BOSCHSTATISTIEK.

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche zaken van 15 December 1927 werd een commissie benoemd die tot taak kreeg te onderzoeken, op welke wijze het beste kon worden voorzien in het gemis aan voldoende gegevens omtrent het boschbezit in Nederland. Binnen een jaar bracht deze commissie een verslag uit (o.a. afgedrukt in het Tijdschrift van de Nederl. Heidemaatschappij, Januari 1929).

In dit verslag sprak de commissie o.a. de meening uit dat het eerste noodige was: verzameling van de gegevens betreffende de oppervlakte van het bosch in Nederland.

Eenige proefopnamen volgens twee werkwijzen (door het kadaster, resp. op eenvoudigere wijze onder eigen leiding) werden uitgevoerd. De daaruit blijkende totale kosten kon de minister echter niet op de begrooting brengen.

Begin 1937 werd een derde werkwijze ontwikkeld: gebruikmaking van de luchtfoto's van den Topografischen dienst als basis voor de terreinopnamen. Deze werd door de regering aanvaard.

November 1937 werd de commissie van haar taak ontheven.

Tezelfder tijd werd aan het Staatsboschbeheer opgedragen de boschstatistiek samen te stellen. Een nieuwe commissie onder denzelfden voorzitter als bovengenoemde commissie werd benoemd om den Directeur van het Staatsboschbeheer met betrekking tot de samenstelling van de boschstatistiek bijstand te verleenen en advies uit te brengen. (Commissie voor de boschstatistiek).

De sindsdien verzamelde gegevens zijn per gemeente vastgesteld, en op de topografische kaart schaal 1:25.000 ingeteekend. Afzonderlijk onderscheiden worden:

- a. *Bosch*: naaldhout ouder dan 25 jaar en jonger dan 25 jaar; eik ouder en jonger dan 40 jaar; beuk ouder en jonger dan 40 jaar; populier ouder en jonger dan 10 jaar; iep ouder en jonger dan 40 jaar; ander loofhout ouder en jonger dan 40 jaar; hakhout; grienden.
- b. *Woeste grond*: heide; zandverstuiving; veen en/of moeras;
- c. *Weg- en grensbeplantingen*, met dezelfde onderverdeling als hierboven voor het bosch aangegeven.

Bovendien wordt van elk der bovengenoemde onderscheidingen

¹⁾ De maatregelen met betrekking tot de natuurbescherming en het landschapschoon voor zoover niet in onmiddellijk verband met het bosch of de boschwetgeving, vormen een onderwerp op zichzelf, en vallen buiten den opzet van dit overzicht.

vastgesteld of het eigendom is van den staat, een provincie, gemeente, waterschap of polder, vereeniging of stichting van algemeen nut, of particulier eigendom.

Later werd aan de Commissie voor de boschstatistiek opgedragen naast het bovenvermelde eveneens in de statistiek op te nemen: akkers, weilanden, boomgaarden, erven, wateren, wegen en spoorwegen.

De som van al deze opgenomen oppervlakten moet dus overeenkomen met de bekende kadastrale grootte van elke gemeente, hetgeen een volledige controle op de juistheid der opnamen beteekent.

Eind 1943 waren de gegevens over het geheele land bekend.

8. AANSTELLING VAN EEN GEMACHTIGDE VOOR HET BOSCHWEZEN, DE HOUTVOORZIENING EN DE JACHT.

Bij *Besluit van de Secr.-gen. van Landbouw en visscherij, van Handel, nijverheid en scheepvaart, en van Opvoeding, wetenschap en kultuurbescherming*, van 15 Mei 1941 werd bovengenoemde betrekking ingesteld.

De Gemachtigde wordt benoemd en ontslagen door de Secr.-Gen. van de eerstgenoemde beide departementen, na overleg met den Secr.-Gen. van het derde.

De Gemachtigde heeft de algemeene leiding van al hetgeen betreft het boschwezen, de houtvoorziening en de jacht, overeenkomstig de aanwijzingen van de eerstgenoemde beide Secr.-Gen. Voor zoover daarbij belangen van natuurbescherming betrokken zijn, gedraagt hij zich naar de desbetreffende aanwijzingen van den laatstgenoemden Secr.-Gen.

Regelen betreffende het boschwezen, de houtvoorziening of de jacht, zoomede regelen betreffende de natuurbescherming, voor zoover daarbij belangen van het boschwezen, de houtvoorziening of de jacht zijn betrokken, worden door de genoemde drie Secr.-Gen. niet vastgesteld dan na overleg met den Gemachtigde.

Tot Gemachtigde werd benoemd de Directeur van het Staatsboschbeheer, welke als Gemachtigde zijn bureau in den Haag heeft, als onderdeel van het departement van Landbouw en Visscherij.

De Directeur van het Staatsboschbeheer was op dat tijdstip met drie belangrijke functies belast: Directeur van het Staatsboschbeheer, Productiecommissaris voor den boschbouw en de houtteelt (zie bl. 143), en Gemachtigde voor het boschwezen, de houtvoorziening en de jacht. Zooals later blijken zal, (bl. 143), verviel in 1943 de tweede der genoemde functies, echter kwam daarvoor in de plaats de functie van Hoofd van het Staatstoezicht op de bosschen.

9. BESLUIT STAATSTOEZICHT OP DE BOSSCHEN 1943.

Besluit van de Secr.-gen. van Landbouw en visscherij, van Justitie, van Financiën, van Opvoeding, wetenschap en kultuurbescherming, en van Binnenlandsche zaken, van 29 Mei 1943, betreffende het Staatstoezicht op de bosschen.

Aanteekening vooraf:

De *Bodemproductiewet 1939*, regelen stellende met betrekking tot de bodemproductie en de bestemming van den bodem ingeval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, geldt oorspronkelijk ook voor „de houtteelt en den boschbouw”, welke door haar in Art. 1, sub b, als een der vormen van bodemproductie genoemd werden.

Het, *Bodemproductiebesluit 1939* sloot zich daarbij aan. In overeenstemming daarmee bepaalde de *Organisatiebeschikking Bodemproductie 1939* dat er o.a. een productiecommissaris voor de houtteelt en den boschbouw benoemd

zou worden, en gaf zij regelen over de commissie van bijstand welke dezen terzijde zou staan.

Ter uitvoering van deze beschikking werd bij de *Beschikking Benoeming Productiecommissarissen 1939* tot productiecommissaris voor den boschbouw en de houtteelt benoemd dr J. A. van Steijn, directeur van het Staatsboschbeheer.

De *Bodemproductiebeschikking 1939* tenslotte gaf, naast een aantal voorschriften en verboden op het gebied der andere vormen van bodemgebruik, eenige voorschriften en verboden met betrekking tot bosschen en andere houtopstanden (ook afzonderlijke boomen). (In deze beschikking was o.a. bepaald dat de gebruiksgerechtigde van geveld bosch *verplicht* was dezelfde of een gelijke oppervlakte binnen een te stellen termijn te beboschen: Deze verplichting is *niet overgenomen* in het hierna volgende Besluit Staatstoezicht op de bosschen 1943. (Zie bl. 145.)

Alle den boschbouw en de houtteelt betreffende bepalingen in bovengenoemde bodemproductie-regelingen zijn ingetrokken bij Art. 25 van het Besluit Staatstoezicht op de bosschen 1943.

Het *Besluit Staatstoezicht op de bosschen 1943* bevat voor den boschbouw en de houtteelt in nieuwen vorm de regelen, die bovengenoemde wet, besluit en beschikkingen geven voor de overige vormen van bodemproductie.

De functie van *Hoofd van het Staatstoezicht op de bosschen*, welke vervuld wordt door den Directeur van het Staatsboschbeheer, (Art. 4 van het Besluit Staatstoezicht op de bosschen 1943), is derhalve in zekeren zin analoog met die van de productiecommissarissen voor de overige vormen van bodemproductie.

De Directeur van het Staatsboschbeheer is dus ook thans nog met drie belangrijke functies belast. (Zie bl. 142).

Hieronder volgen thans de voornaamste bepalingen van het *Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943*:

(afkorting: Besluit S.T.B.)

„Bosch”.

Artikel 1. Onder bosch verstaat dit besluit elk terrein, dat dient voor de voortbrenging van hout of van bijproducten van den boschbouw.

Betekenis van het bosch.

Artikel 2 legt de betekenis van het bosch vast op economisch, orologisch, bodemkundig, klimatologisch, sociaal, aesthetisch en natuurwetenschappelijk gebied, en voor de jacht.

Objecten van het Staatstoezicht.

Artikel 3. Onder het Staatstoezicht op de bosschen staan: alle bosschen, alsmede alle andere houtopstanden en boomen; het geveld hout, totdat het van het terrein is verwijderd; alle ondernemingen, tot welker bedrijf behoort het kweeken van plantsoen en laanboomen, het winnen van boschzaden of de handel in deze producten.

Organisatie van het Staatstoezicht.

Artikel 4 geeft de organisatie van het S.T.B.:

Hoofd van het S.T.B. is de Directeur van het Staatsboschbeheer. Lagere organen zijn de houtvesters in hun ambtsgebied. Ambtenaren en tewerkgestelden kunnen belast worden met een taak op dit gebied.

Het hoofd wordt bijgestaan door een afdeling „Particulier boschbezit”. De leider daarvan benoemd uit den kring van de Nederlandsche particuliere boscheigenaren. Elk van de lagere organen krijgt aan zich toegevoegd een raadsman, als vertegenwoordiger van het particuliere boschbezit in zijn ambtsgebied.

Taakomschrijving.

Artikel 5 bepaalt dat het Staatstoezicht geschiedt in den vorm van een bedrijfstoezicht, en geeft nader aan naar welke punten het toezicht zich richten zal bij de vervulling van zijn toezienende, leidende, regelende en controleerende taak.

- Instandhouding en uitbreiding totale boschoppervlakte.** Artikel 6. Het Hoofd S.T.B. dient er voor zoover mogelijk voor te zorgen, dat in plaats van boschgrond, waaraan een andere bestemming wordt gegeven, terreinen van dezelfde grootte worden beboscht.
Bovendien dient hij de bebossching van woesten grond te bevorderen.
- Boschschappen.** Artikel 7. Het Hoofd S.T.B. bevordert het vormen van boschschappen, welke ten doel hebben versnipperd boschbezit in één beheer te vereenigen.
- Banbosch.** Artikel 8 (1) opent de mogelijkheid dat een bosch, waarvan het ontstaan en het behoud uit een oogpunt van landsbelang noodzakelijk is, door het Hoofd S.T.B. tot „banbosch” verklaard wordt.
(2) Bij een beschikking kan deze den bezitter van zulk een bosch voorschrijven bepaalde maatregelen te treffen of na te laten.
(3) Kosten en winstderving tengevolge van zulk een beschikking komen ten laste van den staat. Het bedrag der schade-loosstelling vastgesteld door het Hoofd S.T.B.
- Hoofd S.T.B. kan voorschrijven en verbieden.** Artikel 10. Het Hoofd S.T.B. kan den boscheigenaren en den ondernemingen, bedoeld in Art. 3, door een beschikking voorschrijven, bepaalde maatregelen te treffen, of na te laten.
- Eigenaar verantwoordelijk.** Artikel 11. De boscheigenaar voert het beheer over zijn bosschen, en is verantwoordelijk voor de naleving van alle verplichtingen krachtens dit besluit.
Artikel 12 geeft een opsomming van de verplichtingen tegenover het geheele volk, welke de boscheigenaar bij de uitoefening van zijn boschbedrijf moet nakomen.
- Verplicht :
Inlichtingen,
Contrôle,
Recht van toegang.** Artikel 13 legt den boscheigenaren de verplichting op desverlangd den organen van het S.T.B. inlichtingen te geven over het beheer van hun bosschen, en dezen de gelegenheid te geven hun boschbedrijven te controleeren.
De door de organen van het S.T.B. gemachtigde personen hebben recht van toegang tot terreinen, waarover dit toezicht zich uitstrekt.
- Bepaling jaar-velling.
Lastgeving tot velling.
Bepaling bestemming van het hout.** Artikel 14. (1) De jaarlijks in elk bosch te vellen hoeveelheid wordt door het Hoofd S.T.B. door een beschikking bepaald. Hij kan ook door een beschikking lastgeven tot het vellen of rooien van houtopstanden, boomen en stobben, en de bestemming van het hout bepalen.
Bij *Beschikking van het Hoofd S.T.B. van 11 Augustus 1943, nr D. 1380*, is het volgende bepaald:
Art. 2. Als boschbedrijfsjaar in den zin van deze beschikking geldt het tijdvak van 1 October tot en met 30 September.
Art. 3. Voor het boschbedrijfsjaar 1944 wordt aan boscheigenaren of gebruiksgerechtigden van bosschen, op grond van Art. 14, lid (1), van het Besluit S.T.B., een algemeene last tot velling opgelegd.
Art. 4. De op voornoemden rustende verplichtingen worden hun per schriftelijke lastgeving („lastgeving tot velling en oplevering van hout”) bekend gemaakt.
Volgen nog eenigé nadere regelingen.
Art. 7. Voor de vellingen krachtens deze beschikking wordt de vergunning, bedoeld bij Art. 14, lid (3) van het Besluit S.T.B. beschouwd te zijn verleend tot de in de lastgeving genoemde hoeveelheden, een en ander onder voorwaarde van herbeplanting overeenkomstig de te geven aanwijzingen op grond van Art. 14, lid 2 van het Besluit S.T.B.

**Herbebossching.
Verbod vellen of
rooien zonder
vergunning
Hoofd S.T.B.
Verbod schadelijke
handelingen.**

**Verbod ongebruikelijke
snoeiing.**

**Verplicht
bedrijfsplan.**

**Verplicht /
jaarlijksch
kapplan en
kultuurplan.
Verplichte
boekhouding.**

**Verandering
gebruiksvorm van
boschterrein ver-
eischt toestemming
Hoofd S.T.B.**

**Eigenaar of
gebruiks-
gerechtigde.**

**Verklaringen
Grondkamer.**

(2) Het Hoofd S.T.B. kan aan een boscheigenaar de verplichting opleggen kapvlakten te herbebosschen. (Zie bl. 143.)

(3) Het is verboden houtopstanden, afzonderlijke boomen of stobben te vellen of te rooien zonder vergunning van het Hoofd S.T.B.

(4) Het is verboden handelingen te verrichten, welke ten gevolge kunnen hebben, dat houtopstanden of boomen afsterven.

(5) Het is verboden houtopstanden en boomen te snoeien, voorzover niet volgens de regelen van den boschbouw geboden of gebruikelijk.

Van de verboden (4) en (5) kan het Hoofd S.T.B. vrijstelling verleen.

Artikel 15. (1) Eigenaren van bosschen, grooter dan 10 ha, (met inbegrip der daarbij behoorende wegen en onbeplante perceelen), zijn verplicht volgens een eenvoudig bedrijfsplan te werken, dat voor hun rekening voor een tijdvak van telkenmale 10 jaren moet worden opgesteld.

Deze bedrijfsplannen moeten worden goedgekeurd door het Hoofd S.T.B.

(2) Jaarlijks moet een kapplan alsmede een kultuurplan aan de lagere organen van het S.T.B. worden overgelegd, ter goedkeuring door het Hoofd S.T.B. Afwijking hiervan slechts met toestemming van het Hoofd S.T.B.

(3) Van de resultaten van het boschbedrijf moet worden boekgehouden.

(4) Van bovengenoemde verplichtingen (1), (2) en (3) kan het Hoofd S.T.B. tijdelijk vrijstelling verleen.

Bij *Beschikking van 26 Juli 1943, nr D. 1365, afd. Algemeene zaken, van het Hoofd S.T.B.* wordt aan boscheigenaren, wier bosschen een grootte hebben van meer dan 10 ha, doch minder dan 50 ha, voor den tijd van één jaar vrijstelling verleend van de verplichtingen krachtens Art. 15 bovengenoemd.

Artikel 16. Voor het bestemmen van een bosch voor gebruik voor andere doeleinden heeft de boscheigenaar de toestemming noodig van het Hoofd S.T.B.

Artikel 17. Heeft een eigenaar een bosch verpacht, of op andere wijze het gebruik ervan aan een derde afgestaan, dan treedt voor de toepassing van dit besluit de gebruiksgerechtigde in de plaats van den boscheigenaar.

Artikel 18. (1) De Grondkamer geeft, indien het een bosch betreft, alleen met toestemming van het Hoofd S.T.B. een verklaring van geen bezwaar of volgens de Art. 2 en 3 der Verordening nr 219/1940, gewijzigd door de Verordening nr 103/1942.

Het Hoofd S.T.B. weigert de toestemming, indien de rechtshandeling, vooral door versnippering van het boschbezit, een ernstig nadeel zou blijken voor de vervulling van de taak van het bosch.

Bovenbedoelde verordeningen bevatten de *Besluiten van de Secr.-Gen. van Landbouw, van Financiën, en van Justitie, van 27 November 1940, en van 8 September 1942, houdende regelen met betrekking tot rechtshandelingen ten aanzien van landbouwgronden.* (Oorspronkelijk luidde deze titel: regelen met betrekking tot het vervreemden van landbouwgronden.)

Tot goed begrip dient vooraf aangeeteekend te worden dat het besluit vnd verstaat onder:

1: „land”: land waarop eenige vorm van bodemcultuur als bedrijf wordt uitgeoefend, met de daarbij behorende gebouwen. Mede alle gebouwen welke voor landbouw-

doeleinden zijn ingericht en dienen tot uitoefening van het landbouwbedrijf.

2: „landgebruiker”: dengene die rechtstreeks en zonder tusschenpersoon de leiding van het bedrijf heeft, of zal hebben.

De voornoemde Art. 2 en 3 bevatten de volgende bepalingen:

Art. 2. Lid (1). Een overeenkomst, waarbij onder bezwaarden titel, of bij schenking onder de levenden:

1. land wordt overgedragen of
2. een zakelijk recht op land wordt gevestigd of gewijzigd, of overgedragen,

heeft geen rechtskracht zonder *voorafgaande schriftelijke verklaring van de Grondkamer*, waaruit blijkt, dat geen bezwaar bestaat tegen de tegenprestatie en de overeengekomen voorwaarden, alsmede tegen den verkrijger, en dat de algemeene en bijzondere landbouwbedrijfsbelangen niet worden geschaad.

Lid (2). Deze verklaring wordt niet afgegeven, tenzij gebleken is:

1. dat de tegenprestatie niet hooger is dan in het jaar 1939 voor soortgelijke goederen in dezelfde streek had kunnen zijn bedongen;
2. dat de toekomstige verkrijger landgebruiker is.

Lid (3). Ten aanzien van executorialen verkoop en anderen verkoop in het openbaar is het bepaalde bij Art. 3 van toepassing.

Art. 3. Lid (1). Executoriale verkoop en andere verkoop in het openbaar van land en van een zakelijk recht, als bedoeld in Art. 2, lid (1), onder 2, hebben geen rechtskracht zonder *voorafgaande schriftelijke verklaring van de Grondkamer*, waaruit blijkt, dat geen bezwaar bestaat tegen de veilingsvoorwaarden, en dat de algemeene en bijzondere landbouwbedrijfsbelangen niet worden geschaad.

Lid (2). De veilingsvoorwaarden, als bedoeld in het vorige lid, dienen in te houden:

1. den minimum en maximum verkoopprijs, door de Grondkamer vastgesteld met inachtneming van het bepaalde bij Art. 2, lid (2);
2. de bepaling, dat uitsluitend door landgebruikers aan de veiling mag worden deelgenomen.

(2) De Secretaris-generaal van het Dep. v. Landb. en V. geeft, indien het een bosch betreft, de verklaring van geen bezwaar volgens Art. 4c der in lid (1) genoemde verordening slechts af, gehoord het Hoofd S.T.B.

Art. 4c van die verordening bepaalt, dat in bijzondere gevallen de Secr.-gen. v. Landb., na overleg met de Grondkamer, den Boerenleider, en, voor zoover het den prijs betreft, met den Gemachtigde voor de prijzen, ook met afwijking van het voornoemde Art. 2 en 3 bepaalde, in plaats van de Grondkamer een verklaring van geen bezwaar kan afgeven.

In beroep gaan.

Artikel 19 regelt de mogelijkheid van het in beroep gaan tegen voorschriften en beslissingen van de zijde van het S.T.B.

Bodemproductie.

Artikel 20 bepaalt dat de Art. 8 en 9 van de Bodemproductiewet 1939 van overeenkomstige toepassing zijn, met dien verstande, dat in plaats van den Minister treedt het Hoofd S.T.B.

Deze artikelen luiden voor de toepassing in dit verband als volgt:

Art. 8. (Zooals dit gewijzigd is bij Besluit v. d. Secr.-gen.

v. Landb. en V. van 14 Nov. 1941, nr 11632, Dir. v. d. Landb., Afd. X):

(1) Krachtens beschikking van het Hoofd S.T.B. kan, desnoods met behulp van den sterken arm, worden te niet gedaan of verricht, hetgeen in strijd met eenig krachtens het Besluit S.T.B. gegeven voorschrift is of wordt verricht of nagelaten, en wel op kosten van den overtreder.

(2) Ook kan door vnd Hoofd aan den overtreder het gebruik van gronden en bedrijfsgebouwen, ten aanzien waarvan een of meer voorschriften zijn gegeven, worden ontzegt, en aan andere personen of instellingen worden toegekend, doch voor niet langer dan één jaar, of in bijzondere gevallen voor niet langer dan drie jaren, telkenmale tegen een door of vanwege vnd Hoofd met die personen of instellingen overeen te komen vergoeding, welke komt ten bate van hem, aan wien het gebruik is ontzegt. Laatstgenoemde blijft aansprakelijk voor alle verbintenissen, die hij heeft aangegaan in de verordening, dat hij het gebruik van die gronden zou hebben, voor zoover deze verbintenissen niet in strijd komen met eenig bij of krachtens het Besluit S.T.B. gegeven voorschrift.

(3) Op toekenning van het gebruik van gronden krachtens het tweede lid zijn de wettelijke bepalingen op het gebied van de pacht niet van toepassing.

Art. 9. Het Hoofd S.T.B. kan bij dwangbevel de ingevolge het vorige artikel verschuldigde kosten invorderen. De tenuitvoerlegging hiervan geschiedt op de wijze, bij het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering ten aanzien van vonnissen en authentieke acten voorschreven. Verzet hiertegen kan aangeteekend worden binnen 30 dagen na de betekening.

Staatsboschbeheer en bosschen van publiekrechtelijke lichamen.

Artikel 21. (1) De uitvoering van de bepalingen van dit besluit geschiedt op de gronden van het Staatsboschbeheer langs administratieve weg.

(2) Voor de gemeentebosschen en de bosschen van andere publiekrechtelijke lichamen kan de Secr.-gen. v. Landb. en V., in overeenstemming met den Secr.-gen. van het departement, dat het toezicht over dit lichaam heeft, aanvullende voorschriften uitvaardigen.

Strafbepalingen.

Artikel 22 (1) bevat de strafbepalingen.

Terwille van de overzichtelijkheid zullen deze aan het einde van deze behandeling van het Besluit S.T.B. opgesomd worden (bl. 148).

(2) Indien een strafbaar gesteld feit wordt begaan door of vanwege een rechtspersoon, wordt de straf uitgesproken tegen hem, die tot het plegen van het feit opdracht gaf of die de feitelijke leiding had bij het verboden handelen of nalaten.

(3) De strafbaar gestelde feiten zijn overtredingen.

Artikel 23 regelt de opsporingsbevoegdheid en inbeslagname.

Artikel 24. Voorschriften ter uitvoering van dit besluit worden door den Secr.-gen. v. Landb. en V. gegeven.

Artikel 25 (1) t/m (6) bepaalt de intrekking van een aantal artikelen in de Boschwet 1922, in de Organisatiebeschikking Bodemproductie 1939, en in de Bodemproductiebeschikking 1939, (wat deze beide laatste betreft, zie bl. 142), alsmede wijzigingen in een aantal artikelen van de Boschwet 1922, van de Bodemproductiewet 1939, van het Bodemproductiebesluit 1939, en van de Natuur schoonwet 1928.

(7) Maatregelen, welke op grond van een der hierboven ver-

melde vervallen bepalingen betreffende de bodemproductie getroffen zijn, blijven van kracht en worden aangemerkt als maatregelen of beschikking ingevolge Art. 24 van dit besluit.

Opsomming van de strafbepalingen, vervat in Art. 22 van het Besluit Staatstoezicht op de bosschen 1943.

Strafbaar als overtreding, zijn gesteld de volgende feiten:

1. Overtreding van de voorschriften in Art. 13: verplichting inlichting te geven; gelegenheid tot controle; recht van toegang tot de terreinen.
2. Overtreding van de voorschriften in Art. 14, lid (3), (4) of (5): verbod vellen of rooien zonder vergunning Hoofd S.T.B.; verbod schadelijke handelingen; verbod ongebruikelijke snoeiing.
3. Overtreding van de voorschriften in Art. 15: verplicht bedrijfsplan; verplicht jaarlijksch kapplan en kultuurplan, alle goed te keuren door Hoofd S.T.B.; verplichte boekhouding.
4. Overtreding van het voorschrift in Art. 16: verandering gebruiksvorm boschterrein vereischt toestemming Hoofd S.T.B.
5. Overtreding van een beschikking krachtens Art. 8, lid (2): treffen of nalaten van bepaalde maatregelen in „banbosch”, voorgeschreven door Hoofd S.T.B.
6. Overtreding van een beschikking krachtens Art. 10: treffen of nalaten van bepaalde maatregelen door boscheigenaren en eigenaren van zaad- en plantsoenondernemingen, voorgeschreven door Hoofd S.T.B.
7. Overtreding van een beschikking krachtens Art. 14, lid (1) of (2): Hoofd S.T.B. bepaalt de jaarlijks te vellen houtmassa, kan last geven tot vellen of rooien, de bestemming van het hout bepalen, en de verplichting opleggen de ontboschte terreinen te herbebosschen.
8. Overtreding van een bepaling, uitgevaardigd krachtens Art. 21, lid (2), of Art. 24:

Art. 21, lid (2): aanvullende voorschriften voor gemeentebosschen en bosschen van andere publiekrechtelijke lichamen, uit te vaardigen door den Secr.-gen. v. Landb. en V.

Art. 24: voorschriften ter uitvoering van het Besluit S.T.B., uitgevaardigd door den Secr.-gen. v. Landb. en V.

Overtreding wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste één jaar, en met geldboete van ten hoogste honderdduizend gulden, of met een dezer straffen.

II. Maatregelen met betrekking tot de distributie, de verhandeling, de bewerking en verwerking van hout en houtproducten.

1. **BESCHIKKING VAN DEN SECR.-GEN. VAN HANDEL, N. en S., van 15 Juli 1941:** houtproducten aangewezen als distributiegoederen in den zin van Art. 4 der Distributiewet 1939.

2. **HOUTBESCHIKKING 1941, nr 1.** Beschikking van den Secr.-gen. van Handel, N. en S., van 3 September 1941, zooals deze gewijzigd is tot en met 7 October 1943.

Hout en houtproducten.

Artikel 1 geeft begripsbepalingen, waarvan enkele hier volgen:

De beschikking verstaat onder:

Hout: hout op stam — waaronder begrepen nog niet gerooide stobben en/of stronken —; al dan niet gebruikt rondhout — waaronder begrepen gerooide stobben en/of stronken —; al dan niet gebruikt, gezaagd of bewerkt naaldhout; al dan niet gebruikt, gezaagd of bewerkt loofhout; hout, dat een of meer bewerkingen heeft ondergaan, waardoor de natuurlijke samenstelling is gewijzigd; triplex; fineer; vezelplaten (board); rotting.

Houtproducten: producten, welke geheel of voor het grootste

deel uit hout bestaan. Door of namens den Secr.-gen. v. H., N. en S. kan worden bepaald, welke producten geacht worden voor het grootste deel uit hout te bestaan.

De beschikking geldt niet voor griend, kurk en een aantal verwerkingsproducten.

Artikel 1 bis. (1) Het in deze beschikking bepaalde is niet van toepassing met betrekking tot griendhout, griendhoutproducten, kurk en kurkproducten.

(2) Het in deze beschikking bij de Art. 6 tot en met 9 bepaalde is niet van toepassing met betrekking tot hout dat verwerkt is, of mag worden tot rijwielbanden, klompen, sandalen, zolen en hakken, cellulose, houtslip en houtmeel, in een normaal daarop gericht bedrijf, en nog eenige producten.

Distributie-goederen.

Artikel 2 bepaalt dat hout en houtproducten zijn aangewezen als distributiegoederen in den zin van Art. 4 der Distributiewet 1939.

Rijksbureau voor hout.

Artikel 3. Er is een Rijksbureau voor hout, gevestigd te Amsterdam, onder leiding van een directeur, die bij de uitvoering van de in deze beschikking vervatte regeling optreedt namens den Secr.-gen. v. H., N. en S.

Inschrijvingsplicht ondernemingen.

Artikel 4. Iedere onderneming is verplicht aan den directeur vnd. op daartoe bestemd formulier het verzoek te doen, haar bij het Rijksbureau voor hout te doen inschrijven. Dispensatie is mogelijk. Aan de inschrijving kunnen voorwaarden worden verbonden.

De inschrijving kan geweigerd worden, indien naar het oordeel van den directeur vnd de aanvrager niet beschouwd kan worden als een onderneming in den zin van Art. 1.

Opgaveplicht.

Artikel 5. Een ieder is verplicht aan den directeur vnd op diens verzoek opgave te doen van zijn voorraden hout en houtproducten en van de door hem gekochte, verkochte, gebruikte, verzaagde, geïmporteerde of geëxporteerde enz. hoeveelheden hout en houtproducten, alsmede van de doeleinden daarbij.

Deze opgave dient te geschieden binnen een door den directeur te bepalen termijn, en op daartoe bestemde formulieren.

Dispensatie is mogelijk.

Buitenlandsche koopcontracten.

Artikel 6. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van den directeur vnd buitenlandsche koopcontracten te sluiten, te annuleeren of te wijzigen.

Verhandeling, gebruik, bewerking of voorradig hebben van hout vereischt vergunning van Directeur R.B.H.

Artikel 7. (1) Het is verboden zonder schriftelijke vergunning van den directeur vnd hout of houtproducten te koopen, te verkoopen of af te leveren, te gebruiken, te verbruiken, te bewerken, te verwerken, verzagen daaronder begrepen, te doen bewerken, te doen verwerken, te doen verzagen, of voorhanden of in voorraad te houden.

(2) De richtlijnen ten aanzien van het verleenen van vergunningen als bedoeld in lid (1), worden door den Secr.-gen. van H., N. en S. vastgesteld.

(3) Van dit verbod kan algemeene of bijzondere dispensatie verleend worden.

(4) Aan de vergunning of dispensatie kunnen voorwaarden en beperkingen worden verbonden.

(5) Een vergunning mag zonder toestemming van den directeur vnd niet worden overgedragen.

(6) Van dit verbod geldt tot een nader door den directeur vnd te bepalen tijdstip een algemeene dispensatie.

I.M.E.S.-voorschriften bindend.

Artikel 7 bis. (1) Het is verboden hout, dat geveld of gerooid is uit bosschen of andere houtopstanden in Nederland, voor zoover dit hout in den handel wordt gebracht, anders in te deelen, te meten, te sorteeren of op te werken dan overeenkomstig de als bijlage bij deze beschikking gevoegde „I.M.E.S.-voorschriften 1943". (Vastgesteld door den Gemachtigde voor het

boschwezen, de houtvoorziening en de jacht. Zie bl. 154).
 (2) De Gemachtigde vnd is bevoegd de „I.M.E.S.-voorschriften uit te breiden of te wijzigen.

Personen buiten den houthandel mogen slechts hout voor eigen gebruik zonder vergunning koopen.

Artikel 8. Het is aan natuurlijke of rechtspersonen, die van den handel in hout niet hun normale bedrijf maken, verboden hout te koopen zonder daartoe van den directeur, vnd verkregen schriftelijke vergunning, tenzij dit hout voor eigen gebruik is bestemd.

Aan die vergunning kunnen voorwaarden en beperkingen worden verbonden.

Geen vervoer zonder vergunning en vervoerbewijs.

Artikel 9. Het is verboden de onder de toepassing van deze beschikking vallende distributiegoederen te vervoeren of te doen vervoeren.

Dit verbod geldt niet, voor zoover het vervoer gedekt is door een vervoerbewijs dat daartoe vergunning geeft, afgegeven door of namens den directeur vnd.

Aan de vergunning kunnen voorwaarden en beperkingen worden verbonden; niet nakoming van een voorwaarde, zoodmede overdracht, maken een vergunning ongeldig.

Van dit verbod kan door of namens den Secr.-gen. van H., N. en S. algemeene of bijzondere dispensatie verleend worden.

Verplichte bijdrage in de kosten.

Artikel 10. (1) De bij het Rijksbureau voor hout ingeschreven ondernemingen zijn verplicht tot de — door den Secr.-gen. van H., N. en S., of den directeur vnd — vast te stellen betalingen: a. bijdragen in de kosten, verbonden aan de uitvoering van deze regeling;

b. voorschotten op bovenbedoelde bijdragen.

(2) Voor de krachtens Art. 7, 8 en 9 verleende vergunningen of vervoerbewijzen wordt een — als boven vastgesteld — consentgeld geheven.

Consentgeld.

(3) Voor de uitreiking van bescheiden in verband met deze beschikking worden — als boven vastgestelde — bedragen in rekening gebracht.

Uitreikingskosten.

(5) Van de in de leden (1), (2) en (3) bedoelde verplichtingen kan door of namens den Secr.-gen. van H., N. en S. geheele of gedeeltelijke dispensatie worden verleend.

Artikel 11. Voorschriften en verplichtingen, vervat in of voortvloeiende uit het bepaalde in de Art. 5 en 6, worden beschouwd als voorschriften, onderscheidenlijk verplichtingen, als bedoeld in (oorspronkelijk: Art. 18 der Distributiewet 1939, doch thans:) Art. 1, lid (1), onder 2, aanhef, van het Economisch sanctiebesluit 1941.

In bedoeld Art. 1, lid (1), onder 2, wordt gezegd: „Met hechtenis van ten hoogste een jaar en met geldboete van ten hoogste vijftigduizend gulden, of met één van deze straffen, wordt gestraft hij die in strijd handelt met een voorschrift, gesteld bij of krachtens de Distributiewet 1939”.

(De strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als overtredingen.)

(Behalve de bovenvermelde straf, kunnen nog de bijkomende straffen — sancties — worden opgelegd, welke vermeld worden in Art. 3 van het Economisch sanctiebesluit: verbod bedrijfshandelingen of sluiting of stillegging van het bedrijf voor een door den rechter te bepalen termijn van ten hoogste vijf jaren; verbeurdverklaring der voorwerpen; openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak; betaling van een aanvullend geldbedrag ter ontneming van behaald voordeel.)

Het heeft in het verband van dit overzicht geen zin het verloop

van zaken met betrekking tot verleening en infrekking van alle bovenbedoelde dispensaties weer te geven. De wisselingen daarin zijn slechts actueel van belang voor ondernemers.

3. Bij zijn **BEKENDMAKING**, geplaatst in de **NEDERLANDSCHE STAATSCOURANT VAN 1 OCTOBER 1943**, nr 191, geeft de Directeur van het Rijksbureau, voor hout, daartoe gemachtigd door den Secr. gen. van H., N. en S., ter uitvoering van Art. 4 tot en met 9 Houtbeschikking 1941, nr 1, een *Samenvatting van verboden en dispensaties*, waaruit het volgende overgenomen wordt:

Begripsbepalingen. Artikel 1. *Werkhout*: alle rondhout, voor zoover dit kan worden gerangschikt onder een der sortimenten, omschreven in de §§ 6 t/m 8 en 21 t/m 26 van de I.M.E.S.-voorschriften 1943, (zie bl. 154), alsmede alle gezaagd en beslagen hout.
Brandhout: alle hout, dat ongeschikt is voor werkhout.
Generatorhout: hout, dat bestemd is voor het vervaardigen van blokjes voor gasgeneratoren.
Stobbenhout: ondergronds hout en het stamdeel, dat na veling aan den wortel blijft.
Vruchtboomen: appel-, pere-, pruime-, kerse-, perzik- en moerbeiboomen.

Detailhandel houtproducten vrij van inschrijving. Artikel 2. Van de verplichting tot inschrijving (Art. 4 Houtbeschikking) wordt dispensatie verleend aan die ondernemingen, die van den detailhandel in houtproducten of rotting haar normale bedrijf maken.

Voor koopen, verkoopen en afleveren vergunning vereischt. Artikel 3. Onverminderd het bij Art. 4 dezer bekendmaking bepaalde, wordt de bij Art. 7, lid (6) der Houtbeschikking gegeven algemeene dispensatie van den eisch eener vergunning (Art. 7, lid (1)) ingetrokken ten aanzien van het *koopen, verkoopen en afleveren van*:

- 1°. hout op stam;
- 2°. werkhout, inlandsch zoowel als buitenlandsch, gebruikt zoowel als ongebruikt;
- 3°. generatorhout;
- 4°. stobbenhout, indien op de daarop betrekking hebbende vergunning, dan wel lastgeving tot rooien, afgegeven door het Hoofd S.T.B., is vermeld, dat het dient te worden bewerkt of verwerkt voor speciale doeleinden;
- 5°. brandhout, geen generator- of stobbenhout zijnde, voor zoover dat wordt betrokken bij den producent en niet is bestemd voor de voorziening in de normale eigen brandhoutbehoefte van den koper.

Koopen, verkoopen en afleveren licht staakhout en vruchtboomenhout zonder vergunning. Artikel 4. Dispensatie van den eisch eener vergunning (Art. 7, lid (1) der Houtbeschikking) wordt verleend ten aanzien van het *koopen, verkoopen en afleveren van*:

- 1°. licht staakhout, voor zoover dit wordt verkocht en afgeleverd door producenten en handelaren aan, en wordt gekocht door, landbouwers, tuinders en veetelers voor eigen bedrijf tot een maximumhoeveelheid van 1 m³ per bedrijf per boschbedrijfsjaar (1 October—30 September).

Aan deze dispensatie worden de volgende voorwaarden en beperkingen verbonden:

- a. producenten moeten na verkoop op formulieren aan het Rijksbureau voor hout opgeven de door hen verkochte hoeveelheden en soorten, met vermelding van de namen en adressen van de koopers.
- b. handelaren mogen slechts aan hun gebruikelijke afnemers verkoopen en afleveren, en moeten dezelfde opgave aan het R.B.H. doen;
- 2°. hout van vruchtboomen, met uitzondering van het verkoopen en afleveren van dit hout door den producent.

Voor bewerken, verwerken en verzagen van inlandsch en buitenlandsch Europeesch hout vergunning vereischt.

Bewerken, verwerken en verzagen werkhout voor bedrijf, en enkele sortimenten zonder vergunning.

Voor gebruiken, verbruiken, bewerken, verwerken en verzagen van alle niet-Europeesch hout vergunning vereischt.

Voor bewerken, verwerken en verzagen tot een aantal doeleinden met name vergunning vereischt.

Algemeene dispensatie vervoersverbod.

Vervoersverbod ongeschild inlandsch eikenhout.

Boekhouden handelingen vergunningen.

Artikel 5. Onverminderd het in Art. 6 dezer bekendmaking bepaalde, wordt de bij Art. 7, lid (6) der Houtbeschikking gegeven algemeene dispensatie van den eisch eener vergunning (Art. 7, lid (1) der Houtbeschikking) ingetrokken ten aanzien van het *bewerken, doen bewerken, verwerken en doen verwerken* (*verzagen en doen verzagen daaronder begrepen*) van rond, gezaagd of beslagen inlandsch en buitenlandsch Europeesch hout.

Artikel 6. Dispensatie van den eisch eener vergunning (Art. 7, lid (1) der Houtbeschikking) wordt verleend ten aanzien van het *bewerken, doen bewerken, verwerken en doen verwerken* (*verzagen en doen verzagen daaronder begrepen*) van:

- 1°. werkhout voor gebruik in eigen landbouw- of boschbedrijf door producenten, die in het bezit zijn van een lastgeving tot vellen en opleveren van hout, tot een hoeveelheid van 0,5% van de in die lastgeving vermelde hoeveelheid, met een minimum van 0,5 m³ en een maximum van 3 m³ per boschbedrijfsjaar (1 October—30 September);
- 2°. hout van vruchtboomen;
- 3°. brandhout, geen generator- of stobbenhout zijnde;
- 4°. stobbenhout, tenzij op de daarop betrekking hebbende vergunning, dan wel lastgeving tot rooien, afgegeven door het Hoofd S.T.B., is vermeld, dat het dient te worden bewerkt, of verwerkt voor speciale doeleinden.

Aan deze dispensatie wordt de voorwaarde verbonden dat de onder 1° bedoelde producenten van de bewerkte, resp. verwerkte hoeveelheden en soorten hout nauwkeurig aantekening houden op daartoe bestemde formulieren, welke telkens aan het R.B.H. moeten worden gezonden.

Artikel 7. De bij Art. 7, lid (6) der Houtbeschikking gegeven algemeene dispensatie wordt ingetrokken ten aanzien van het *gebruiken, verbruiken, bewerken, verwerken, doen bewerken en doen verwerken* (*verzagen en doen verzagen daaronder begrepen*), van alle soorten hout van niet-Europeesche herkomst.

Artikel 8. Onverminderd het bij de Art. 5 t/m 7 dezer bekendmaking bepaalde, wordt de bij Art. 7, lid (6) der Houtbeschikking gegeven algemeene dispensatie van den eisch eener vergunning (Art. 7, lid (1) der Houtbeschikking) ingetrokken ten aanzien van het *bewerken, doen bewerken, verwerken en doen verwerken* (*verzagen en doen verzagen daaronder begrepen*) van:

- 1°. hout, dat in aanmerking komt voor werkhout, tot brandhout of brandhoutblokjes;
- 2°. hout tot houtskool;
- 3°. hout voor verduisteringsdoeleinden, of ter bescherming van glasruiten;
- 4°. hout en houtafval tot houtslip, cellulose of houtmeel;
- 5°. hout tot houthlokjes voor gasgeneratoren.

Artikel 11. Van het krachtens Art. 9 der Houtbeschikking bestaande *verbod van vervoer* der onder de Houtbeschikking vallende distributiegoederen, tenzij gedekt door een vervoerbewijs dat daartoe vergunning geeft, wordt *algemeene dispensatie verleend*, behoudens het bij Art. 12 dezer bekendmaking bepaalde.

Artikel 12. De bij Art. 11 hierboven vermelde dispensatie geldt niet ten aanzien van ongeschild inlandsch eikenhout met een dikte van 20 cm en minder, ieder jaar gedurende de periode 15 April tot 1 Augustus.

Artikel 13. Alle vergunningen gelden slechts onder de voorwaarde, dat van de op grond daarvan verrichte handelingen nauwkeurig wordt boekgehouden, eventueel volgens daartoe gestelde richtlijnen.

**Voorwaarden
geldigheid koop-
en verkoop-
vergunningen
(koopbrieven).**

Artikel 14. Vergunningen tot het kopen van hout of houtproducten gelden tevens voor den verkooper als verkoop- en afleveringsvergunning, doch zijn — ongeacht het bij vorenstaand Art. 13 bepaalde, en ongeacht nader te stellen voorwaarden — slechts van kracht, indien:

- 1°. de daartoe bestemde koopbrieven volledig en naar waarheid zijn ingevuld;
- 2°. kooper en verkooper den koopbrief eigenhandig hebben onderteekend;
- 3°. aan den kooper geen andere houtsoort of houtproducten, en geen grootere hoeveelheid, wordt verkocht en afgeleverd dan waarop de koopbrief (nog) recht geeft;
- 4°. wat generatorhout betreft: bij verkoop en aflevering door, resp. bij koop van den producent, de eventueel bij de door het Hoofd S.T.B. afgegeven vergunning, resp. lastgeving, tot vellen en rooien, vermelde hoeveelheid generatorhout wordt afgeleverd aan de Coöperatieve inkoop centrale generatorhout u.a. (I.C.G.) te Amsterdam, dan wel deze verklaart op afname van dit generatorhout geen prijs te stellen;
- 5°. wordt voldaan aan eventuele bijzondere voorschriften welke te dien aanzien door den directeur van het R.B.H. zijn gegeven.

**Instantie aanvraag
vergunningen.**

Artikel 15 bepaalt voor de verschillende houtsoorten en houtproducten bij welke instantie vergunningen tot het kopen, verkoopen, afleveren, bewerken, verwerken, doen bewerken en doen verwerken (verzagen en doen verzagen daaronder begrepen), moeten worden aangevraagd. Deze instantie is bijna steeds het Rijksbureau voor hout.

Vervoersvergunningen voor ongeschild eikenhout, hierboven genoemd, moeten worden aangevraagd bij de Directie en de houtvesters van het Staatsboschbeheer.

4. GENERATORBLOKJESBESCHIKKING 1942, nr 1.

Beschikking van den Secr.-gen. v. Handel, N. en S., van 24 juli 1942.

Deze regelt de distributie van generatorblokjes voor motorbrandstof. Te dien einde worden o.a. in gebruik gesteld: bonnen, uit te reiken door de distributiediensten; machtigingen tot het betrekken van generatorblokjes, af te geven door den Directeur van het R.B.H. aan te wijzen instanties; toewijzigingen voor bevoorrading van wederverkoopters (dat zijn zij die blokjes verkopen tegen ontvangst van bonnen).

Zij bevat verder een aantal verboden, voorschriften, verplichtingen, voorwaarden en beperkingen.

Zoo bevat bijv. Art. 8 de bepaling dat het verbruik van generatorblokjes als motorbrandstof is verboden, behoudens voor diegenen, aan wie door het Bureau generatoren en tankgas een vergunning tot het in bedrijf hebben van (een) houtgasgenerator(en) is verleend.

De bij of krachtens deze beschikking gegeven voorschriften of gestelde voorwaarden en beperkingen worden beschouwd als voorschriften, als bedoeld in den aanhef van Art. 1, lid (1), onder 2, van het Economisch sanctiebesluit 1941. (Zie bl. 150).

III. Maatregelen met betrekking tot de indeeling, meting en sorteering van in Nederland geveld hout, in aansluiting op de velling, en voor zoover dit hout in den handel wordt gebracht.

Ter uitvoering van Art. 7bis van de Houtbeschikking 1941, nr 1, werden als bijlage bij deze beschikking gevoegd de door

den Gemachtigde voor het boschwezen, de houtvoorziening en de jacht vastgestelde :

1. VOORSCHRIFTEN IN ZAKE INDEELING, METING EN SORTERING VAN IN NEDERLAND GEVELD HOUT, (I.M.E.S.-VOORSCHRIFTEN), 1943.

Het valt buiten het bestek van dit overzicht om deze voorschriften hier over te nemen. Zij zijn op verschillende plaatsen afgedrukt, o.a. in de Nederl. Staatscourant van 20 Mei 1943, nr 97, in het Nederl. Boschbouwtijdschrift bl. 303 en in het Tijdschrift van de Nederl. Heidemaatschappij, beide van 1943. Bovendien zijn zij in den vorm van een dun boekje in zakformaat te verkrijgen bij de algemeene landsdrukkerij, tegen den prijs van f.0.25.

IV. Maatregelen met betrekking tot de prijzen : Prijsvoorschriften.

1. PRIJSVOORSCHRIFT 1943 GEVELD INLANDSCH HOUT.

Beschikking van den Gemachtigde voor de prijzen van 28 October 1943, in werking getreden 1 October 1943. (Opgenomen in de Nederl. Staatscourant van 5 November 1943, nr 216, in het Nederl. Boschbouwtijdschrift bl. 496 en in het Tijdschrift der Nederl. Heidemaatschappij, beide van 1943).

Oorspronkelijk waren deze vastgelegd in een vijftal afzonderlijke prijsbeschikkingen. Onder intrekking hiervan zijn nu de maximum-prijzen voor de verschillende sortimenten van geveld hout bijeengebracht in bovenvermeld prijsvoorschrift.

Dit prijsvoorschrift volgt in zijn indeelingen geheel en al de I.M.E.S.-voorschriften 1943.

De prijzen voor langhout gelden ter plaatse van velling, met dien verstande, dat het te verkoopen hout zoodanig ligt, dat het door den koper op de gebruikelijke wijze kan worden weggevoerd.

De prijzen voor het overige hout, uitgezonderd generatorhout, gelden uitgesleept, d.w.z., dat het hout naar wegen, bosch- of waterwegen of open plaatsen moet zijn gesleept, en wel zoodanig, dat het per as of te wáter kan worden weggevoerd.

Generatorhout moet geleverd worden aan een weg, welke met een met 2½ ton beladen wagen berijdbaar is.

De verkooper is verplicht, van elken verkoop aan den koper een verkoopfactuur af te geven, die moet vermelden naam en adres, zoowel van den verkooper als van den koper, datum van levering, omschrijving en hoeveelheid van het verkochte hout, prijs per eenheid, alsmede afzonderlijk en gespecificeerd de vrachtkosten, welke door den verkooper in rekening mogen worden gebracht.

De prijzen, waartegen het hout *ten hoogste* mag worden verkocht, zijn voor de sortimenten der sortimentsgroepen stammen en klossen, staakhout, stapelwerkhout, brandhout en mijnhout vermeld in daarop betrekking hebbende bijlagen.¹⁾

Uit dit voorschrift blijkt dat uit het bosch slechts tot sortimenten volgens de I.M.E.S.-voorschriften verwerkt hout verkocht mag worden. Een uitdrukkelijk verbod tot verkoop van nog op stam staand hout is in het prijsvoorschrift niet opgenomen of vermeld. Dit verbod vind men in de Houtbeschikking 1941, nr 1, Art. 7, lid (1), waarin gezegd wordt: „Het is verboden zonder schriftelijke vergunning van den Directeur van het Rijksbureau voor hout, hout of houtproducten te koopen, te verkoopen of af te leveren, enz.” (De van dit verbod tot een nader te bepalen tijdstip verleende dispensatie krachtens lid (6) van het zelfde artikel, is blijkens Art. 3, ten 1e van de Bekendmaking van den Directeur vnd van 1 October 1943 o.a. voor hout op stam met ingang van dien datum ingetrokken (zie bl. 151). Koopvergunningen (koopbrieven) worden alleen afgegeven voor liggend hout, gesorteerd volgens de „I.M.E.S.-voorschriften.

¹⁾ Een prijsvoorschrift voor kleine houtsorteringen is in bewerking.

Art. 2 van het Prijsvoorschrift zelf maakt overigens zulk een verkoop van hout op stam ook praktisch onmogelijk. Dit artikel zegt namelijk: „Indien hout van verschillende kwaliteits-, dikte- en/of lengteklassen wordt verkocht, mag geen doorsneeprijs in rekening worden gebracht.”

Wenscht een boscheigenaar niet zelf voor het vellen en sorteeren te zorgen, of is hij daartoe niet in staat, dan opent Art. 4 van het Prijsvoorschrift de gelegenheid deze werkzaamheden door den koper te laten uitvoeren. De totale verkoopsom kan dan echter natuurlijk ook pas berekend worden na velling en opwerking. Krachtens dit Art. 4 moeten dan de daardoor ontstane kosten tot het bedrag dat het den verkoper geoorloofd zou hebben gekost, te weten: het loon, de sociale lasten, en de reis- en verblijfkosten van de arbeiders, van den verkoopprijs worden afgetrokken.

Ten aanzien van de prijzen bepaalt het Prijsvoorschrift nog het volgende:

De in de bijlagen genoemde maximum-prijzen mogen met een toeslag van ten hoogste 10% worden verhoogd, indien stammen, klossen en zwaar staakhout worden verkocht, die op aanwijzing van den koper op speciale afmetingen zijn gesorteerd, voor zoover de bijlagen geen bijzondere bepalingen bevatten. (Dit laatste is bijv. het geval in de bijlage betreffende grovedennen, lariksen, Weymouthdennen, fijnsparren en Douglas, waarbij voor sommige sortimenten een toeslag van 50% toegestaan wordt).

Hout van andere soort en/of afmeting dan in de bijlagen genoemd, mag slechts worden verkocht tegen prijzen, welke niet hooger zijn dan die, welke tot de in dit prijsvoorschrift genoemde prijzen in een op 9 Mei 1940 algemeen gebruikelijke verhouding staan.

Tenslotte is bepaald dat de Gemachtigde voor de prijzen in bijzondere gevallen afwijkingen van het in dit prijsvoorschrift bepaalde kan toestaan of vaststellen, en het afwijkend toegestane of vastgestelde schriftelijk ter kennis van de betrokkenen brengt.

2. PRIJZENBESCHIKKINGEN VAN DEN SECR.-GEN. VAN H., N. EN S.

In desbetreffende beschikkingen worden maximum-prijzen vastgesteld voor: gezaagd inlandsch naaldhout; gezaagd inlandsch loofhout; kachelblokken; aanmaakhout; hout (blokjes) voor gasgeneratoren; takkenbosschen; boschplantsoen.

3. MEDEDEELING VAN DEN GEMACHTIGDE VOOR DE PRIJZEN betreffende

de maximum-prijzen van onverwerkte stobben, per ha, en geleverd loco bosch aan den berijdbaren weg. Deze mogen ten hoogste zijn: voor stobben in den grond f 50.— per ha; voor stobben, geleverd loco bosch aan den berijdbaren weg, inclusief omzetbelasting f 17,50 per 1000 kg. Deze prijzen gelden zonder onderscheid voor beuken-, eiken-, iepen- en dennenstobben of -nollen.

4. PRIJSVOORSCHRIFTEN VAN DEN GEMACHTIGDE VOOR DE PRIJZEN.

In desbetreffende prijsvoorschriften worden maximum-prijzen vastgesteld voor: bosch- en haagplantsoen en laanboomen; heide; kerstboomen.

Het past niet in het kader van dit overzicht om alle prijsvoorschriften over te nemen. Zij zijn en worden alle afgekondigd in de Nederlandsche Staatscourant. Het Nederlandsch Boschbouw-tijdschrift neemt ze alle over.

In de inhoudsopgave van dit overzicht is van elk der prijsvoorschriften de dagteekening opgegeven. De datum van afkondiging is soms later dan die van de dagteekening. Ten gerieve van de lezers van het Nederl. Boschbouw-Tijdschrift (N.B.T.) is hierbij tevens vermeld waar men ze in het N.B.T. kan vinden.

V. Diversen.

Eenige besluiten en beschikkingen, die niet bepaaldelijk onder een der voorafgaande hoofden kunnen worden ondergebracht, worden in den inhoud onder V vermeld.

Gebruikte afkortingen:

B. en W. = Burgemeester en wethouders.
 H., N. en S. = Handel, Nijverheid en Scheepvaart.
 Handel, N. en S. = Handel, Nijverheid en Scheepvaart.
 Landb. en V. = Landbouw en Visscherij.
 Landbouw enz. = het Departement van Landbouw in zijn diverse wisselende benamingen.
 Landbouw en V. = Landbouw en Visscherij.
 N.S.W. = Natuurschoonwet 1928.
 O., K. en W. = Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.
 O., W. en K. = Opvoeding, Wetenschap en Kultuurbescherming.
 R.B.H. = Rijksbureau voor hout, te Amsterdam.
 S.B. = Staatsboschbeheer.
 Secr.-gen. = Secretaris-generaal.
 S.T.B. = Staatstoezicht op de bosschen.
 Stsbl. = Staatsblad.
 Stset = Staatscourant.

Inhoud.

	Blz.
I. <i>Maatregelen met betrekking tot het bosch, en de exploitatie van bosch</i>	105
1. Nood-Boschwet 1917. (Vervallen, met uitzondering van Art. 2)	106
2. Art. 2 der Nood-Boschwet 1917: Toevoeging aan de Ontheingingswet 1851 van een nieuwen titel IIIa: „Over ontheinging van bosschen en andere houtopstanden in tijden van oorlog of oorlogsgevaar”	106
3. Wet van 6 Mei 1921, St.bl. nr 711: Toevoeging aan de Ontheingingswet 1851 van een nieuwen titel VII: „Over ontheinging tot het verhoogen van de opbrengst van gronden, en ten behoeve van daarmede in verband staande werken ter verbetering van waterloozing en van watervoorziening van gronden”	106
4. Boschwet 1922	107
In verband hiermede:	
a. Kon. besl. van 14 September 1935: „Algemeene voorschriften ter voorkoming van nadeel door de iepenziekte en den grooten en kleinen iepenspinktever.” (Krachtens Art. 3 van de Boschwet 1922)	107
b. Kennisgeving van den Minister van Landbouw enz., van 11 April 1924, aan de burgemeesters, betreffende het voorkomen en blusschen van boschbranden	108
c. Besluit bosch-, heide- en veenbranden. (Besluit van den Secr.-gen. van Binnenlandsche zaken, en van Landb. enz. van 12 Juni 1941.) (N.B.T. 1941, bl. 457)	108
d. Rondschrjven van den Secr.-gen. van Binnenlandsche zaken van 11 Augustus 1941, aan de burgemeesters, betreffende de verordenende bevoegdheid van lagere organen met betrekking tot het voorkomen van gevaar voor bosch-, heide-, en veenbranden	109
e. Rondschrjven van den Secr.-gen. van Binnenlandsche zaken, van 12 Augustus 1941, aan de burgemeesters, betreffende voorkoming van bosch-, heide- en veenbranden	109
f. Richtlijnen voor het treffen van preventieve maatregelen tegen bosch- en heidebrand, welke door alle boschbezitters behooren te worden genomen. (Bijlage bij e.)	110
g. Rondschrjven van den Secr.-gen. van Binnenlandsche zaken van 18 December 1941: aanwijzing van de houtvesters van het Staatsboschbeheer als de boschbouwkundige adviseurs die moeten instemmen met afwijkingen van de „Richtlijnen”, bedoeld onder f	110
h. Kon. besl. van 20 Mei 1924 (aangevuld bij K.B. van 1 Mei 1926): vaststelling van de wijze waarop, en de voorwaarden waaronder, aan publiekrechtelijke lichamen, alsmede vereenigingen en stichtingen van algemeen nut, renteloze voorschotten kunnen worden verleend ter	

tegenoetkoming in de kosten van bebossing van woeste gronden. (Art. 8 van de Boschwet 1922)	111
i. Rondschrijven van den Minister van Landb. enz., van 28 Mei 1925, aan de Commissarissen der Koningin in de provincies, betreffende de bewaring van plaatselijk natuurschoon. (Art. 9 en 12 van de Boschwet 1922)	112
j. Besluit van de Secr.-gen. van O., W. en K., van Landbouw en V., en van Justitie, van 5 Maart 1942, betreffende onteigening van onroerende goederen enz. in het belang van monumentenzorg of natuurbescherming. (Art. 9 van de Boschwet 1922)	113
k. Kon. besl. van 27 April 1938, houdende algemeene regelen voor het verleenen van bijdragen aan publiekrechtelijke lichamen, alsmede vereenigingen en stichtingen van algemeen nut, ter bewaring van natuurschoon, gevormd door bosschen en andere houtopstanden. (Art. 12 van de Boschwet 1922)	113
5. Natuurschoonwet 1928	114
In verband hiermede:	
a. Rondschrijven van den Minister van Landbouw enz., van 28 Maart 1928, aan de burgemeesters, betreffende uitoefening van politietoezicht op voor het publiek opengestelde landgoederen	116
b. Aanschrijving van den Minister van Financiën, van 25 Februari 1929, aan de Directeuren der Registratie en Domeinen en der Directe belastingen, enz., betreffende uitvoering der Natuurschoonwet 1928	116
c. Aanschrijving van den Minister van Financiën, van 18 Juli 1930, aan de Directeuren als boven, betreffende uitvoering der Natuurschoonwet 1928	117
6. Fiscale tegemoetkomingen ten aanzien van bosch- en landgoederenbezit	117
Tabellarisch overzicht hiervan	117
7. Boschstatistiek	141
8. Aanstelling van een Gemachtigde voor het Boschwezen, de houtvoorziening en de jacht. (N.B.T. 1941, bl. 295)	142
9. Besluit Staatstoezicht op de bosschen 1943. (N.B.T. 1943, bl. 298)	142
In verband hiermede:	
a. Beschikking van het Hoofd S.T.B., van 11 Augustus 1943: oplegging van een algemeene last tot velling aan boscheigenaren of gebruiksgerechtigden van bosschen, voor het boschbedrijfsjaar 1944. (Krachtens Art. 14 van het Besluit S.T.B. 1943). (N.B.T. 1943, bl. 386)	144
b. Beschikking van het Hoofd S.T.B., van 26 Juli 1943: voor den tijd van één jaar vrijstelling verleend van de verplichtingen van een bedrijfsplan enz., en boekhouding, aan boscheigenaren, wier bosschen een grootte hebben van meer dan 10 ha, doch minder dan 50 ha. (Krachtens Art. 15 van het Besluit S.T.B. 1943). (N.B.T. 1943, bl. 386)	145
c. Besluiten van den Secr.-gen. van Landb. en V., van Financiën, en van Justitie, van 27 November 1940, en van 8 September 1942, houdende regelen met betrekking tot rechtshandelingen ten aanzien van landbouwgronden. (Art. 18 van het Besluit S.T.B. 1943)	145
d. Art. 8 en 9 van de Bodemproductiewet 1939, zooals deze luiden voor toepassing van Art. 20 van het Besluit S.T.B. 1943	146
e. Opsomming van de strafbepalingen, vervat in Art. 22 van het Besluit S.T.B. 1943	148
II. <i>Maatregelen met betrekking tot de distributie, de verhandeling, de bewerking en verwerking van hout en houtproducten.</i>	
1. Beschikking van den Secr.-gen. van Handel, N. en S., van 15 Juli 1941: houtproducten aangewezen als distributiegoederen in den zin van Art. 4 der Distributiewet 1939. (N.B.T. 1941, bl. 506)	148
2. Houtbeschikking 1941, nr 1. (Beschikking van den Secr.-gen. van Handel, N. en S., zooals deze gewijzigd is tot en met 7 October 1943.)	148
In verband hiermede:	
a. Art. 1, lid (1), onder 2, aanhef, van het Economisch sanctiebesluit 1941 150	
3. Bekendmaking van den Directeur van het Rijksbureau voor hout in de Nederl. St.crt. van 1 October 1943, ter uitvoering van de Art. 4 tot en met 9 van de Houtbeschikking 1941, nr 1: Samenvatting van verboden en dispensaties. (N.B.T. 1943, bl. 451)	151

4. Generatorblokjesbeschikking 1942, nr 1. (Beschikking van den Secr.-gen. Handel, N. en S., van 24 Juli 1942, regelende de distributie van generatorblokjes voor motorbrandstof.) (N.B.T. 1942, bl. 412, 1943, bl. 182) . . . 153
- III. *Maatregelen met betrekking tot de indeeling, meting en sorteering van in Nederland geveld hout, in aansluiting op de velling, en voor zoover dit in den handel wordt gebracht.*
1. I.M.E.S.-voorschriften 1943. (Voorschriften in zake indeeling, meting en sorteering van in Nederland geveld hout). (Ter uitvoering van Art. 7 bis van de Houtbeschikking 1941 nr 1, als bijlage.) (N.B.T. 1943, bl. 303) 154
- IV. *Maatregelen met betrekking tot de prijzen: Prijsvoorschriften.*
1. Prijsvoorschrift 1943 geveld inlandsch hout. (Beschikking van den Gemachtigde voor de prijzen, van 28 October 1943, in werking getreden 1 October 1943.) (N.B.T. 1943, bl. 496) . . . 154
2. Prijzenbeschikkingen van den Secr.-gen. van H., N. en S.: . . . 155
- a. Gezaagd inlandsch naaldhout nr 1 (23 Dec. 1940).
- b. Gezaagd inlandsch loofhout nr 1 (26 Mei 1941). (N.B.T. 1941, bl. 359, 515).
- c. Kachelblokken nr 1 (3 Nov. 1941). (N.B.T. 1941, bl. 633).
- d. Aanmaakhout nr 1 (3 Nov. 1941). (N.B.T. 1941, bl. 632).
- e. Hout voor gasgeneratoren nr 3. (Blokjes), (3 Nov. 1941). (N.B.T. 1941, bl. 630).
- f. Takkenbosschen nr 1 (30 Januari 1942). (N.B.T. 1942, bl. 99).
- g. Boschplantsoen nr 1 (25 Febr. 1942) (zie h). (N.B.T. 1942, bl. 175).
- h. Wijziging prijzenbeschikking Boschplantsoen nr 1 (8 Juni 1942). (N.B.T. 1942, bl. 345).
3. Mededeeling van den Gemachtigde voor de prijzen van 15 Sept. 1942, betreffende de maximum-prijzen van onverwerkte stobben, per ha, en geleverd loco bosch aan den berijdbaren weg . . . 155
4. Prijsvoorschriften van den Gemachtigde voor de prijzen: . . . 155
- a. Bosch- en haagplantsoenen en laanboomen. (Geldig tot 1 Sept. 1944) (14 Mei 1943). (N.B.T. 1943, bl. 311).
- b. Prijsvoorschrift 1943. Heide. (3 Nov. 1943). (N.B.T. 1943, bl. 504).
- c. Prijsvoorschrift 1943. Kerstboomen. (8 Nov. 1943). (N.B.T. 1943, bl. 503).
- V. *Diversen* . . . 156
1. Besluit van den Secr.-gen. van L. en V., en van Justitie, van 8 Aug. 1941, houdende maatregelen ter bestrijding van de strooperij en van de schade door stroopende honden en katten, alsmede aanvulling van de Jachtwet 1923. (N.B.T. 1941, bl. 459).
2. Instelling Gewestelijke werkcommissies bosch- en heidebranden, door de Centrale commissie bestrijding rampen luchtaanvallen. (N.B.T. 1941, bl. 519).
3. Inzamelingsbesluit eikels, kastanjes en beukennoten. (Besluit Secr.-gen. v. L. en V., 23 Sept. '42.) (N.B.T. 1942, bl. 555).
4. Inzamelingsbesluit boschbessen. (Besluit Secr.-gen. v. L. en V., 21 Juni 1943). (N.B.T. 1943, bl. 340).
5. Besluit pluk- en verzamelverbod van bladeren 1943. (Besluit v. d. Secr.-gen. van H., N. en S., en van L. en V. van 25 Oct. '43). (Nederl. Stcr. 25 Oct. '43, nr 207). (N.B.T. 1943, bl. 387, 1944, bl. 19).
6. Prijsvoorschrift 1942 Dennen- en sparappels. (Beschikk. Gemachtigde voor de prijzen van 22 Dec. '42). (N.B.T. 1943, bl. 92).
7. Prijsvoorschrift 1942 eikels, beukennoten en kastanjes. (Beschikk. Gemachtigde voor de prijzen van 23 Dec. '42. (N.B.T. 1943, bl. 93).
8. Art. 2 van de Ruilverkavelingswet 1938. (Wet van 20 Mei 1938, Stsbl. 618): „Ruilverkaveling geschiedt uit kracht van een overeenkomst of uit kracht van de wet ter bevordering van land-, tuin-, boschbouw, veehouderij of vervinging.

(Afgesloten 15 Febr. 1944.)